

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-379

26.4.2021

Fremtind Forsikring AS

Lystbåt/fiskebåt

Erstatningsoppgjør – skade på båtmotor.

Saken gjelder oppgjør etter skade på båtmotor som følge av at denne ble utsatt for saltvann. Saken ble meldt til selskapet, som på bakgrunn av innhentet takstrapport konkluderte med at skaden var dekningsmessig. Skaden ble vurdert til kr 45 000. Sikrede var uenig i selskapets erstatningsberegning og mente at selskapet måtte dekke gjenanskaffelsesverdien for motoren, dokumentert til kr 81 000. Sikrede anførte videre at selskapet villedet sikrede til å velge et verksted som kunne levere tilsvarende båtmotor for kr 45 000, og at selskapet var ansvarlig for at skaden ble så omfattende, da skaden kunne vært reparert med små midler kort tid etter at skaden oppstod. Nemnda kom til at selskapets erstatningsoppgjør var korrekt.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skade på båtmotor og spørsmål om selskapets erstatningsutmåling er korrekt.

Sikredes forsikring har følgende vilkår for beregning av erstatning ved tap og totalskade:

6.5 Oppgjørsregler ved tap og totalskade

6.5.1 Er båten tapt eller det etter selskapets vurdering ikke er teknisk eller økonomisk forsvarlig å reparere, erstattes skaden med det beløp som det på skadedagen ville kostet å anskaffe en båt av tilsvarende stand, fabrikat, type og årgang.

Den skadde båt tilfaller selskapet.

6.5.2 Er tilbehør/motor gått tapt, eller reparasjon av dette etter selskapets mening ikke er lønnsom, kan selskapet foreta kontantoppgjør, eller erstatte gjenstanden med en tilsvarende – eller i det alt vesentlige tilsvarende – gjenstand.

6.5.3 Oppgjør ved totalskade eller tap beregnes etter hvor mye det på skade dagen ville ha kostet å anskaffe tilsvarende ting i samme stand og av samme årgang, modell og type (markedsverdien), oppad begrenset til forsikringssummen. Forsikringssummen er ikke noe bevis for markedsverdien.

Ved kontantoppgjør for deler settes forsikringsverdien til det vil koste selskapet å anskaffe tilsvarende – eller i det alt vesentlige tilsvarende – ting, beregnet etter prisen på det tidspunkt skaden inntraff.

Selskapet avgjør hvem som skal ha råderetten over den skadede gjenstand.

Hvis sikrede beholder gjenstanden, gjøres fradrag for markedsverdien av denne.

Sikredes båt ble skadet 27.5.19 da båt og motor ble utsatt for saltvann. Sikrede har bl.a. redegjort for skadehendelsen slik:

1. 27.05.19 Båten, en Storebro Solø Ruff 1959 klinkbygget mahognybåt, gikk IKKE ned. Jeg og noen snarrådige båtkolleger i foreningen (alle trebåteiere, og en som jeg selv etterpå reddet fra samme skjebne som min) fikk reddet båten fra å gå ned. Den hadde kun svært høy vannstand (ca 20cm over vannlinja) etter at landstrømsanlegget til K Båtopplag mistet strømmen og døren inn til sikringsskapet var låst.) Det eneste som ble skadet iflg mannskapet på K var starter og dynamo, ettersom vannstanden ikke hadde nådd hel opp til luftinntaket (som mannskapet hadde snudd opp ned slik at det ikke skulle komme inn vann i motoren). Dynamo og Starter ble demontert umiddelbart og skylt med ferskvann og lagt i diesel. Grunnen til at den tok

inn mye mer vann dette året enn tidligere er ikke identifisert, men den trutnet som normalt etter 1 time og fløt hele sommeren i sin båtplass i påvente av fremdrift fra forsikring.

2. Etter at startmotor og dynamo var tørket og gjennomgått, ble de etter en uke montert på motoren igjen, men motoren ville ikke starte. Det viste seg at sjøvann likevel, til tross for bryggemannskapetets observasjoner og tiltak, hadde kommet seg inn gjennom eksosmanifold/slange og inn i sylinder nummer 3. Den var helt fylt med vann og det er usikkert om det var fordi det var en vannlås (ikke mulig for startmotor å dra rundt pga vannmengde og låst ventil) eller allerede da rust som gjorde at startmotoren ikke ville dra rundt motoren. Jeg skjønnte da at dette var et større problem enn hva bryggemannskapet hadde sagt først, og jeg tok dette opp med K Båtoppag som ikke ville ta noe ansvar for at de ikke lot båten henge litt i stroppene (de prøver aktivt å bli kvitt trebåter) til de så at pumpene hadde kontroll.

3. Jeg kontaktet VP forhandler i F (hvor båten tidligere har vært bla. på trebåtverksted) og avtalte at jeg skulle løfte ut motoren og komme ned til de som mest sannsynlig ville klare å redde motoren ettersom skaden inntraff bare en uke før. I mellomtiden tok jeg kontakt med forsikringen og resten av historien er kjent.

4. Skaden omfatter kun:

en 2008 Volvo Penta D2-40 med 1500 timer og instrumenter, som var i god stand etter at den hadde vært brukt i kommersiell seilbåt og hatt jevnlig service på H. Motor ble gjennomgått av mekanikere, malt opp og justert før den ble montert i min båt i 2018 (byttet fra VP redblock bensin). Elektronikk var ikke enda montert der den opprinnelige instrumentsamlingen var (fordi jeg ønsket at den skulle ha et vintage preg, og ville forsøke å koble instrumentene til i etterkant) men hadde en egen plass på sittebenken som ikke enda var montert for 2019. Dette skulle jeg gjøre mens båten var på sjøen. Instrumenter og ledningsnett ble dermed også utsatt for vann.

5. Jeg er iht forsikringsvilkårene berettiget en skade-erstatning som erstatter verdien av tingen som ble skadet på skadedato, samt kostnader for å få båten til verksted mv.

Skaden ble meldt til selskapet, som rekvirerte en takstmann. Takstmann A. besiktiget skadene den 17./20.6.19 og konkluderte med at skadeomfanget var så omfattende at det ikke var økonomisk forsvarlig å reparere skaden. Takstrappporten sier bl.a.:

Skadeårsak: Biltema pumpe 220 V kortslutter el nett i havnen og båt eksponeres da for mye sjøvann, før ny pumpe i havnen blir skaffet til veie.

Skade: Motor og noe av el nett er totalskadet av sjøvann.

Kontantoppgjør: Anbefaler her ett kontantoppgjør i skadesak på kr. 47 000,- (markedsverdi båt, før skade) hvor ft da beholder skadet båt og styrer rep/destruksjon/hugging selv (45 000,- båt og 2000,- mekaniker i havnen)

ft har akseptert dette tilbudet rundt skade.

Egenande: Anbefaler at egenandel settes til kr 0,-

Sikrede kontaktet deretter en VP-forhandler som kunne tilby sikrede en brukt båtmotor til kr 81 000. Sikrede mente derfor selskapet måtte dekke tilsvarende motor.

Selskapet besluttet å dekke markedsverdien av båten og motoren slik den ble vurdert av takstmann A. Det ble etter dette utbetalt kr 45 000 for båten og motoren og kr 2 000 for mekaniskernkostnader på skadestedet. Senere betalte selskapet også renter etter fal. § 8-4.

Sikrede klaget til selskapet den 12.12.19 med følgende begrunnelse:

Jeg ønsker med dette å klage på utmåling av skade og oppgjør. Jeg ønsker å klage på prosessen som ble brukt, og mangel på skriftlighet både fra takstmann og skadeverksted utpekt av deres takstmann. Det er gjort en skjønsmessig avkorting av skadeutbetaling som det ikke er dekning for i forsikringen. Det ble også gjort under trusler om å nekte fremtidig forsikring. Jeg klager videre på at ingen, -0- av mine henvendelser, både i eposter, SMS og i DNBs nettmelding er besvart mht innhold. Jeg ber om å få utskrift av deres takst, og underlag for utbetaling. Etter å ha fått motoren åpnet ser vi at det er en mindre skade på en sylinder, noe som kunne ha vært reparert med små midler en uke etter uhellet (dersom deres verkstedsmann hadde åpnet motoren istedenfor å delvis demontere den og la den ligge i deler rundt i båten). Dere skal erstatte motoren for den verdi erstatning kan skaffes på skadedagen, dere skal erstatte en viss sum for å få båten til verksted,

og dere skal erstatte en viss sum for skader som ikke er relatert til skade på motoren, men også på båtens inventar som ble ødelagt da havnepersonell kom ombord i båten. Dette er utelatt fra deres takst. Kostnader ved installasjon bør også være dekket. Jeg vil ta denne saken videre til finanstilsynet ved fortsatt manglende tilbakemelding.

Den 18.12.19 opprettholdt selskapet sin beslutning vedrørende erstatningsutbetalingen. Selskapet viste til at takstmann hadde vurdert skadeomfanget som så omfattende at det ikke var økonomisk forsvarlig å reparere skaden.

Sikrede klaget på nytt til selskapet samme dag:

På bakgrunn av vilkårene og undersøkelsene gjort i ettertid har jeg følgende krav/påstand.
Kaskoforsikringen skal dekke:

Motoren, en Volvo Penta D2-40 med ZF15 gir hadde en gjenskaffelsespris på skadetidspunktet på 81.000kr + mva

Båten måtte opp på land utenfor opplagstiden. en kostnad på 3000 for kran og 8000 for sjåfør med henger fra båtverksted (PS som er oppgitt av takstmann), totalt 11.000,- eks mva

Montasjekostnad ca 12000 totalt

Fordi det tok svært lang tid å få noe som helst ut av dere, hverken svar på henvendelser eller svar på utbetaling gikk også sesongen tapt, og ytterligere. Jeg mener dere kunne vært mye raskere og mer formelle med avklaringer slik at den totale skaden hadde blitt mindre. Hadde ... fått motoren i første omgang, hadde de mest sannsynlig kklart å redde den iht bilder fra motoren etter at den ble åpen i høst.

Selskapet besluttet etter dette å innhente ny informasjon fra takstmann A:

Jeg har utarbeidet ett kontantoppgjør dvs. ett totalskadeoppgjør utfra tilsvarende båt i sjødyktig stand (det lå flere Solø 25 på finn.no på denne dato å sammenligne med), båt er oppgjort til max markedsverdi utfra tilstand båt i dette tilfellet + 2000,- til feilsøking av moto/mekaniker. (ps. denne båten var vel kanskje ikke sjødyktig ved utsett?)

Jeg har nevnt PS som ett godt båtbyggeri ved utbedring/restaurering av trebåter, men jeg anbefalt "ettertrykkelig" ft å hugge denne båten «pga. ikke lønnsomt prosjekt», båt ink motor representererte ikke verdi for noen verkstedsreparasjon båt er kondemnabel/ett vrak før skade, og motor skadet av manglende førstehjelp på skadedato.

Jeg anser fortsatt mitt anbefalte totaloppgjør i skadesak, som fullgodt.

Motor kunne vært reddet fra tæringsskade (rust) om ft hadde gjort skadebegrensende tiltak etter at skade oppstod «dvs. førstehjelp på skadedato

Endelig avslag fra selskapet ble meddelt sikrede den 22.1.19. Sikrede klagde etter dette saken inn for sekretariatet for Finansklagenemnda.

Selskapet innhente deretter en ny takstvurdering fra B:

Ref kostnadene du ber om å få dekket i tillegg til utbetalt erstatning, så kan det se ut for at du ikke har fått med deg at det kun er vannfyllingsskaden som er gjenstand for erstatning. Mao fra det tidspunktet vannet som kom inn i båten har ført til (vann)- skade.

Slik båten for øvrig så ut, og fremdeles ser ut, er det helt klart at den har behov for utbedringer & "pleie", langt utover det som er vannskadet. Jeg har hatt en gjennomgang med AL (som selv er båtbygger, har vært trebåteier og har drevet eget båtverksted i mange år). Han har forklart at det var spørsmål om hvor "i fjorden" man kunne få gjort fagmessig jobb på trebåter til en "hyggelig" pris. AL. svarte deg at PS mest sannsynlig er det stedet du (som ikke kan gjøre noen slike arbeider selv), vil få mest for pengene. (Til orientering, deler jeg hans syn, mht valg av rett verksted i forhold til pris/kvalitet på trearbeider). Stedet driver ikke med den type motorreparasjoner du hadde behov for, og "anbefalingen" du fikk, har således ingenting med den skaden selskapet har sagt OK til å erstatte. AL innehar så vidt mye kunnskap om "tilalderskomne" trebåter, at han mente du burde vurdere kondemnering. Etter hans mening måtte det (sett i forhold til økonomi) være mer riktig, enn å fortsette påkost det er vanskelig for de fleste å ha kontroll på.

Vi som er i denne bransjen, treffer rett som er på båteiere som har et helt spesielt forhold til sin båt, hvor økonomi har mindre betydning. Ikke minst gjelder dette for eldre trebåter, hvor vi ser at det gjøres

påkostninger som er flere ganger mer enn reell markedsverdi. I denne sammenheng, er ikke du den eneste som har betalt (jeg vet ikke hvor mye) for utbedringer som ikke "henger på greip" i forhold til faglig kvalitet. Vanskelig å holde kontroll på slikt, når man selv ikke har innsikt i faget. Vi som driver med takst/forsikringsoppgjør, må i stor grad forholde oss til en gjenstands markedsverdi på skadetidspunktet.

Undersøkelsen vi nå har gjort, viser at motoren er reparerbar langt innenfor hva en ny koster. Reparasjon av det som kan høre inn under vannskaden kan også gjøres for et lavere beløp, enn grunnlaget for erstatningen du allerede har mottatt. Med dette som utgangspunkt, og at du selv har valgt & bestilt båten flyttet til PS, så kan ikke jeg anbefale noen tilleggserstatning.

PS: Vi har snakket en del om hvem som burde ha gjort hva, og spesielt da du selv skrudde starteren tilbake og fant at den ikke greide å dra motoren rundt, mer enn en liten bevegelse. Det er neppe tvil om at for mye rust i syl. 3. kunne ha vært unngått, og at motoren således hadde blitt like god som før, med en langt mindre kostnadskrevende reparasjon. Ved at du allerede har fått utbetalt en erstatning jeg synes er i "godt monn" i forhold til den faktiske skaden vi har, så ser jeg ingen grunn til å føre denne diskusjonen videre.

Sikrede var fortsatt uenig i verdifastsettingen til selskapet og ønsket i tillegg kompensasjon for svært lang saksbehandlingstid fra selskapets side.

Selskapet innga klagesvar den 29.9.20 og sikrede kommenterte selskapets klagesvar den 6.10.20.

Sikrede krever ytterligere erstatning fra selskapet og anfører at selskapet ikke har oppfylt sine forpliktelser etter vilkårene. Sikrede krever at selskapet erstatter verdien på likt objekt eller tilsvarende objekt på skadedagen. Motoren hadde en gjenanskaffelsespris på kr 81 000 + mva. I tillegg krever sikrede en skjønnsmessig kompensasjon for svært lang saksbehandlingstid.

Selskapet har trenert saken, noe som har ført til at sikrede nå sitter med en ubrukelig motor i deler. Selskapet har villedet sikrede til ikke å bruke ønsket verksted umiddelbart etter skade, og deres dårlige råd har medført ytterligere tap da sikrede har gått glipp av to båtsesonger. Sikrede ble lurt på stedet av en uredelig takstmann og fikk råd om å ta båten til forskjellige steder for å få motoren erstattet/reparert for en lav penge i tråd med utbetalingen. Det skulle blitt gitt tilslutning til sikredes plan om å ta motoren ut selv og sende den til sikredes foretrukne verksted. Dersom det da viste seg at skaden var uunngåelig, skulle forsikringen erstattet den med verdien av tilsvarende på skadedato.

Det ble aldri meldt inn skade på båt, kun motor. Dermed var det bare denne som burde blitt vurdert og erstattet.

Det er også klart at selskapet i alle år frem til saken ble oppdaget vinteren 2018/19 har tatt seg for mye betalt i premie fordi de har tastet inn at båt gikk i 40 knop, istedenfor 12 knop og 40 HK.

I krav om nemnd viser sikrede videre til at det tok så lang tid mellom den muntlige taksten og den skriftlige taksen at den ikke er til å feste lit til. Selskapet har heller ikke fremlagt noe dokumentasjon som viser hvordan markedsverdien på båt og motor er satt til kr 45 000. Sikrede har dokumentert at verdien er betydelig høyere og også bevist at gjenanskaffelsesverdien er betydelig høyere enn hva takstmann satte skade på både motor og båt.

Selskapet avviser at erstatningsoppgjøret etter skade på båtmotor var feil. Det foreligger to takster, som begge konkluderer med at sikrede har fått riktig erstatningsoppgjør for båt og motor. Selv om skaden var på motor, var markedsverdien for båt og motor ikke høyere enn den summen takstmennene har kommet frem til. Markedsverdien for båt og motor var lavere enn forsikringssummen kunden hadde valgt for båt og motor. Det er ikke fremlagt andre rapporter eller andre opplysninger i saken som tilsier at vurderingene fra de to takstmennene er feil. Sikrede har fått korrekt erstatningsoppgjør i henhold til markedsverdien, og det er ikke grunnlag for ytterligere erstatning i saken.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapets erstatningsoppgjør er korrekt.

Erstatningsoppgjøret er regulert i vilkårenes pkt. 6, som skiller mellom reparasjon og totaltap.

Pkt. 6.5.3 om totaltap sier:

Oppgjør ved totalskade eller tap beregnes etter hvor mye det på skade dagen ville ha kostet å anskaffe tilsvarende ting i samme stand og av samme årgang, modell og type (markedsverdien), oppad begrenset til forsikringssummen. Forsikringssummen er ikke noe bevis for markedsverdien.

Ved kontantoppgjør for deler settes forsikringsverdien til det vil koste selskapet å anskaffe tilsvarende – eller i det alt vesentlige tilsvarende – ting, beregnet etter prisen på det tidspunkt skaden inntraff.

Selskapet avgjør hvem som skal ha råderetten over den skadede gjenstand. Hvis sikrede beholder gjenstanden, gjøres fradrag for markedsverdien av denne

Ifølge takstmann A var "Motor og noe av el nett totalskadet av sjøvann". A vurderte verdien av båten til kr 45 000. Takstmann B konkluderte med at erstatningen var korrekt. Han uttalte blant annet at han syns erstatningen var i "godt monn" i forhold til den faktiske skaden. Nemnda forstår de fremlagte uttalelsene slik at de to takstmennene mener båten og båtmotoren hadde en markedsverdi tilsvarende kr 45 000.

Sikrede anfører at gjenanskaffelsesverdien på motoren er kr. 81.000 basert på et tilbud om brukt motor. Nemnda kan ikke se at det aktuelle tilbudet er tilstrekkelig dokumentasjon på at de to takstuttalelsene som foreligger er gale.

Sikrede anfører at selskapet er ansvarlig for at båten ble liggende på land etter at skaden oppstod, og at båten derfor ble påført tæringsskader i denne perioden. Selskapet har dekket skade for vanninntrengning og skade som følge av saltvann. Nemnda kan ikke se at det er tilstrekkelig dokumentert at det har oppstått nye eller andre skader enn det som allerede er dekket.

Sikrede anfører at takstmannen villedet ham til å akseptere et kontantoppgjør som tilsvarte en pris sikrede kunne kjøpe/reparere motor for hos et firma han anbefalte. Den fremlagte takstrapporten fra A anbefaler kondemnering og kontantoppgjør. Selskapet har utfra dette foretatt en vurdering av verdien på båten og utbetalt erstatning. At reparasjon/ny motor kostet mer enn det verdien på båten utgjorde, er ikke relevant for verdifastsettingen.

Sikrede klager på selskapets oppfølging av saken. Dette er utenfor nemndas mandat.

Sikrede anfører at han har betalt for høy premie. Selskapet har ikke kommentert dette i klagesvaret, og nemnda kan ikke ta stilling til det.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).